

* R D - 0 1 6 9 / 3 0 0 *

RD-0169
Second Year B. A. Examination
April / May - 2010
Political Science : Paper - IV
(Political Ideologies)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : S. Y. B. A.</p> <p>Name of the Subject : Political Science : Paper - 4</p> <p>Subject Code No. : 0 1 6 9 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>
---	---

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

- (૧) ઉદારમતવાદ એટલે શું ?
- (૨) રાજ્ય અંગે માર્ક્સના વિચારો જણાવો.
- (૩) લોકશાહી સમાજવાદ એટલે શું ?
- (૪) 'ફાસીવાદમાં વિરોધને સ્થાન નથી' શા માટે ?
- (૫) ગાંધીજીના રાજ્ય વિષેના વિચારો જણાવો.
- (૬) રાજ્યનો વિરોધ કરતા ચિંતકોના નામ આપો.
- (૭) કન્ફ્યુશિયસના મહત્વના પુસ્તકોના નામ આપો.

૨ વિચારધારા એટલે શું ? તેની ભૂમિકા અને મહત્વ સમજાવો.

અથવા

૨ 'ઉદારમતવાદ' આ વિષય પર નિબંધ લખો.

૩ ફાસીવાદનો અર્થ સમજાવી તેના ઉદયનાં કારણોની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૩ અરાજકતાવાદનો અર્થ સમજાવી તેની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.

૪ કન્ફ્યુશિયસનો જીવન પરિચય આપી તેણે ચીનની સંસ્કૃતિમાં આપેલ ફાળાનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૪ રાષ્ટ્રવાદ એટલે શું ? તેના ઘડતર માટેનાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(૧) લેનિનના વિચારો

(૨) વર્ગવિગ્રહ

(૩) સમાજવાદના પ્રકારો

(૪) જે.એસ. મીલના સ્વતંત્રતા અંગેના વિચારો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question no. 1 is **compulsory**.
(3) All questions carry **equal** marks.

1 Answer the following questions in short :

(1) What is liberalism ?

(2) What are the views of Marx on state ?

(3) What is Democratic socialism ?

(4) There is no place for opposition in Fascism ? Why ?

(5) What are the views of Gandhiji on state ?

(6) Name the thinkers who opposed the power of state.

(7) Give the names of important books of Confucius.

2 What is Ideology ? Explain its role and importance.

OR

2 Write an essay on Liberalism.

3 Explain the meaning of Fascism and review the reasons for it.

OR

3 Explain the meaning of anarchism and discuss its characteristics.

4 Give the life sketch of Confucius and evaluate his contribution of the Chinese culture.

OR

4 What is nationalism ? Discuss the factors responsible for its formation.

5 Write short notes : (any two)

(1) Ideas of Lenin

(2) Class struggle

(3) Types of socialism

(4) J.S.Mill's thoughts on liberalism.

हिन्दी अनुवाद

- सूचना : (१) पेज नं. 1 की सूचना नं. 1 के अनुसार।
(२) पहला प्रश्न अनिवार्य है।
(३) सभी प्रश्नों के अंक समान है।

१ निम्नलिखित प्रश्नों के संक्षिप्त उत्तर दीजिए :

- (१) उदारमतवाद क्या है ?
- (२) राज्य के बारे में मार्क्स का अभिप्राय क्या है ?
- (३) लोकतांत्रिक समाजवाद क्या है ?
- (४) फासीवाद में विरोध को स्थान नहीं है । क्यों ?
- (५) गांधीजी के राज्य के बारे में विचार बताइये।
- (६) राज्य की सत्ता के विरोध करनेवाले चिंतको के नाम बताइए।
- (७) कन्फ्युशियस के महत्व के पुस्तको के नाम बताइये।

२ विचारधारा क्या है ? इसकी भूमिका और महत्त्व समझाइए।

अथवा

२ उदारमतवाद विषय पर निबंध लिखिए।

३ फासीवाद का अर्थ समझाओ और इसके उत्पत्ति के कारणों का विवेचन करो।

अथवा

३ अराजकतावाद का अर्थ समझाओ और इसकी विशेषताओं की चर्चा कीजिये।

४ कन्फ्युसियस के जीवन का परिचय देकर चीन की संस्कृति में उसके प्रदान का मूल्यांकन कीजिये।

अथवा

४ राष्ट्रवाद क्या है ? इसके घडतर करनेवाले तत्वों की चर्चा कीजिये।

५ संक्षिप्त टिप्पणियां लिखिये : (किन्हीं दो)

- (१) लेनिन के विचार
- (२) वर्गसंघर्ष
- (३) समाजवाद के प्रकार
- (४) जे.एस.मील के स्वतंत्रता के विचार।